

Život na venkově

A jako každý den probudilo zvonění blízkého kláštera i jedenáctiletou Katku. Setřese slámu z košile a rychle se oblékne. Ještě za svítání pospíchá s matkou a sourozenci do vesnického kostela, kde rozespalý farář Gabriel mumlá své nesrozumitelné latinské modlitby a poté udělí vesničanům požehnání pro nastávající den.

Po návratu domů, když už první sluneční paprsky pronikly do jejich malé jizby, zasednou všichni k jednomu stolu a snídají lžícemi z dřevěných

misek studenou obilnou kaší. Mladší sourozenci s matkou odcházejí pracovat na zelinářskou zahradu před domem. Katka ale musí jít na pole, právě teď v květnu je nutné vytrhávat plevel. Přes obecní louku dojde na kraj vesnice, kde začínají pole. V noci přšelo a země pod jejíma bosýma nohama je ještě měkká. Zašpičatělým dřevěným rýčem Katka kypří půdu a vytrhává klíčící plevel. Není to tak namáhavá práce jako v březnu, kdy šla za otcovým pluhem a motykou rozbíjela hroudy, případně i prohlubovala vyoranou brázdou.

Po polední modlitbě jí dá matka tři oškubaná kuřata a dva tucty vajec,

1) Uprostřed vesnice se nacházel kostel a hřbitov. Náves se studnou sloužila ke shromažďování obyvatelstva a k oslavám. Zde se také obvykle nacházela krčma a kovárna. V mnoha vesnicích tu bývala i pekárna.

2) Stěny vesnických domů se skládaly z dřevěných trámů propojených větvemi, těsnící omítku tvořila mazanice ze slámy, jílu a písku. K zastřešení se zprvu používaly slaměné došky nebo dřevěné šindele, později hliněné či břidlicové tašky.

jař (pole oseté na jaře)

úhor (pole ležící ladem)

ozim (pole oseté na podzim)

krčma

mlýn na obilí

2

3) Sídlo vrchnosti, již vesnice náležela – v tomto případě klášter, se nacházelo v bezprostřední blízkosti. Vrchnosti patřily zpravidla i přilehlé ovocné sady a vinice. K vesnici náležely též malé chovné rybníčky.

4) Ke každé vesnici patřila také takzvaná občina – většinou ji tvořily obecní pastviny, les a neobdělávaná půda. Obecní pozemky mohly být využívány všemi vesničany; zpravidla se na nich pod dohledem popásal dobytek.

5) Na zahrádkách vesničané pěstovali především zeleninu, zejména zelí, mrkev, okurky a cibuli. Kromě toho tu byly záhonky s kořením a ovocné stromy.

aby je odnesla jako dávku do kláštera. Katka stoupá do kopce a odevzdává vše mnichovi Severinovi. Ten jí pošle na bylinářskou zahrádku, aby tam vybírala kamínky ze záhonů. Třikrát týdně musí dívka vykonávat tuto robotu. Služba v klášteře je ale zajímavější než práce ve vesnici. Katka se zde učí rozpoznávat nové byliny a mniši jí vysvětlují jaké nemoci a zranění se jimi léčí. Je v tomto ohledu velmi bystrá a učenlivá, a proto se jí dostává pochvaly. Může si dokonce odnést semínka některých bylin domů. Dívka vzpomíná vděčně i na svou zesnulou babičku, která jí už

dříve stačila předat část svých bylinářských a kořenářských zkušeností. Odpoledne v zahradě uběhne velmi rychle.

Večerní bohoslužbu vyslechne Katka jako všichni vesničané v klášterním kostele. Potom ještě pomáhá matce s přípravou večeře – v jednom hrnci se vaří řepa, hrách a špek. Za nadcházejícího soumraku Katka ještě zašívá otcův kabát, zatímco matka spřádá vlnu do nití. Dívka už je vyčerpaná a na práci přestává vidět. Poté do svého spacího koutku pohodí trochu čerstvé slámy a znavená na ní usíná.

